

REDACTIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. 2 "

Nrui de Duminecă pe
an 4 cor.

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 5.

Kossuth în pribegie.

(*) Se știe că mai în toamnă, Apponyi zisese că ori duce la îndeplinire ce și-a propus — adică să înghenunchieze Viena — ori dacă nu, se duce în pribegie, de parte, în America... Nici de nume să nu-i audă neamului slăbănog care n'a isbutit să-și câștige, prin lupte voinicești, drepturile naționale...

Comanda ungurească în armata tuturor neamurilor din țară după a lui socoteală ar fi adică un drept național maghiar...

S'a întâmplat însă că tot Maj. Sa a rămas d'asupra și la 23 Septembrie Apponyi, Kossuth și ceilalți trei conducători ai partidelor întovărășite abia au nimerit ușile pe unde să iasă dela M. Sa.

Tot nu s'a dus însă Măria Sa lunganul în America, ci în năcazul ce l'a cuprins, a alergat d'alungul și de-a latul țării, să îndemne pe fărtați la luptă, să nu se lase că acuma e acuma numai un pas și pun mâna pe comanda ungurească.

Cât naiaș... (text partially obscured)

... (text partially obscured)

... (text partially obscured)

N'au ajuns însă la înțelegere. M. Sa nici nu vrea să audă de vre-o schimbare în oștire. Duminecă Andrassy a ieșit deci iară ploat dela Burgul (casa împărătească) din Viena și în desnădăjduirea sa că tot nu poate ajunge la putere, Kossuth Ferencz s'a hotărât să meargă în pribegie...

Nu însă în America, cum avusese de gând să facă Apponyi, căci America-i departe, mările pe vremurile astea-s furtunoase, și Doamne ferește: ar putea să-l încece valurile și ce s'ar face atunci biata țară! Ci om învățat la traiu bun, dar mai ales că suferă pela închieturi, Kossuth are de gând să pribegască mai pe aproape, prin țările din vecini! P'aceste să le colinde însă pe toate, și pretutindeni să arate ce afurisită e Viena, cum nu vrea să-i lase pe cei din partidele întovărășite să facă ei împărăție după chipul și asemănarea lor!...

În Budapesta se vorbește mult despre plecarea asta și de s-o întâmpla ca totuși harnicul fiu al tătâne-său să rămână acasă, obștea să ia aminte: pricina e că nu-i cine să-i țină locul, căci el pe lângă că e capul partidelor întovărășite, apoi mai e capul kossuthiștilor, scrie la patru foi ungurești din Budapesta, ba mai scrie și pentru Români, subscie protocoale la mai multe societăți de asigurare, bănci și câte toate... și cum să le lase pe toate astea, dar mai ales cele peste una sută mii ce-i cad în poală fără multă osteneală, căci alții lucrează, el numai subscie! Nu zadarnic poartă doar un nume atât de strălucit!

Gluma la o parte însă și să vedem cam încotro ar putea pleca, să țină întâia adunare?

Parcă-l și vedem ajuns la Belgrad. Căci, fără îndoială, acolo se cuvine să meargă întâiu. Atât pentru că de acolo le vine Ungurilor multă încurajare, cât și pentru că în anii din urmă întru a se scăpa de ce li e urât Sârbii d'acolo s'au arătat mai meseriți să li-a mers mai tare vestea în lume...

... (text partially obscured)

... (text partially obscured)

În Italia va merge lucrul mai greu. Pe d'oparte pentru că regele acesteia e bun prietin și tovarăș de arme cu bătrânul nostru domnitor, pe de altă parte Italianii îi pot zice: Aici ai crescut și îmbătrânit, de ce te-ai dus în Țara Ungurească să faci încurcături?

Cât despre Italianii de a doua și-a noua mână în politică, o să-l întrebe: Bine, dreptul vostru fie al vostru, dar cu Fiume cum rămâne treaba? Ni-o dați s'o alipim către noi? Răspunsul va fi greu. Căci dacă va zice *da*, își găsește beleaua cu Ungurii, dacă zice *nu*, îl iau cu ouă clocite Tălienii...

D'o trece în Elveția, pățește și mai rău. Acolo fiecare neam are drepturi d'opotrivă. Francezul, Italianul și Germanul trăiește fiecare ca în țara lui, cinstindu-se unii pe alți și necăutând nici unul să se ridice mai presus de celalalt. Și când vor auzi că partidul kossuthist vrea comanda ungurească pentru a ne scurtă pe noi, celelalte neamuri, o să-l fluere mai rău de cât pe cântăreții cu glas prost.

În Țara Nemțească o să-l întrebe: Dar ce-i cu frații noștri, de ce-i canoniți și prigoniiți, în cât nici teatre nemțești nu le mai răbdați, de ce li-ați uncurizat școlile?

Tot așa de rău ar păți-o în Franța. Oameni iubitori de libertate, Francezii nu odată au scris împotriva chipului cum stăpânirea din Budapesta își bate joc de drepturile celorlalte neamuri.

Ear dacă s'ar duce în Englitera, i-s'ar spune: Dar noi, când a umblat pe aici Kossuth Lajos, n'am înțeles ca odată ajungând la putere, Ungurii să rabde cărmuiri, cari nu țin seamă de drepturile naționalităților. Cu atât mai puțin te vom sprijini pe dta, care te împotrivesți ca să li-se dea tuturor neamurilor *drept de vot obștesc* (sufragiu universal).

În România, de bună seamă, nu-i vine minte să se ducă... Ori cât frații noștri de acolo cinstesc pe străinii cari se duc să vadă țara lor, lui Kossuth numai vorbe grele i-ar putea spune, pentru că la rândul său să le împărțasească tovarășilor din lichnita ceată...

... (text partially obscured)

... (text partially obscured)

Cât privește pe Croați, cari sunt mai aproape, eată ce scrie „Agrar Zeitung”: „Dacă dl Kossuth Ferencz vrea să se ia după pilda tătâne-său, să apeleze adică la străinătate, apoi ar da semne că nu cunoaște câtuș de puțin stările de lucruri. Pentru că tatăl său vestit, totuși din alt aluat a fost dospit ear *dela 1848 încoaci istoria nu-a arătat cum înțeleg Ungurii libertatea. Chipul cum i-a jucat Ungurii pe Croați și pe celelalte naționalități, nu prea este de natură a-i face pe Unguri iubiți în Europa*».

Ear unul dintre fruntașii Cehilor (după a căror prietenie umblau de asemeni Ungurii), cavalerul Zimici, eată ce a zis:

«Stările de lucruri din Ungaria nu se mai pot răbda. Un pierde-vară, cu numele Kossuth, zicând că luptă pentru nație, otrăvește întreaga viață obștescă din Țara Ungurească, numai ca să ajungă la slujbă mare, ca apoi înțolit să fugă din țară, cum a făcut și tatăl său. E de neînțeles, că nemeșii unguri se iau după acest perde-vară».

Încă odată însă: nu prea credem că se va duce. Și apoi până ar umbla pe acolo,

„Janus” institut de asigurare mutuală pe viață în Viena

— s'a fondat în anul 1889, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață
pentru Austro-Ungaria.

Informațiuni m- Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lershengasse Nr. 17. (Telefon 422.)
Autoritate dă:

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora acest Premii efitne-dental capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 8 ani Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Numerele de asigurare plătite până acum	55.000.000 "
Averea institutului	31.000.000 "

te pomenești că tovarășii de acasă ar face pace așa fel, că pe el, fiul tătâne-său, l'ar lăsa afară din — minister. Toată greutatea adică asta e: nu-s atâtea scaune ministeriale, câți doritori de a se așeza în ele. Și ar fi destul ca M. Sa să zică: sporesc scaunele de ministri, — pentru ca nici Maria Sa Apponyi să nu mai ceară comandă ungurească.

Adunare poporală slovacă. Ni-se scrie: Pe azi e convocată o adunare de popor în Modor (com. Trencin), la care vor lua cuvântul și deputații slovaci Milan Hodia și Francisc Skisák precum și preotul catolic Juriga.

Caută prieteni.

Șoviniștii s'ar împrieteni acuma și cu laudul împotriva Vienei, care li-a arătat și a doua oră ușa. Ne aducem aminte, că nu e decât câteva luni de când o foaie mare a lor «Budapesti Hirlap» scrisese că în lupta lor națională n'au nevoie de sprijinul naționalităților. Și câți ani de zile, ani de pace, când le mergea însă bine, nu se auzea alt strigăt în coloanele lor decât *restignirea noastră*. Iată însă că mai curând decât credeam, s'au înblânzit, și azi Kossuth, Barabás și ceilalți mari șoviniști ne caută prietenia, nouă, a trădătorilor, a vânzătorilor de patrie, a valahilor blăstămați cari însă de o vreme încoace am devenit deodată «frați români». Cunoaștem prietenia aceasta, o putem întâlni de nenumărate ori în istorie, totdeauna când viteaza națiune a ajuns strămtorată.

În coloanele presei coaliției, se face acum apel către social-democrații din Budapesta, cărora tot așa, ca și nouă, li-se făgăduiește marea și sarea... «Magyar Hirlap» de alaltăieri s'adresează către coaliție, să-și înscrie deschis în program votul universal ca în chipul acesta să poată fi atrase în luptă masele...

Cine însă se mai poate încrede în d-nii aceștia? E doar luminos, că toate-s apucături și că de fapt nu urmăresc altceva decât să-și scoată castanele din foc, cu naționalitățile, cu socialiștii și... cu ori cine care s'ar lăsa tras pe sfoară.

Asta o știu bine și socialiștii din Budapesta, cari au acolo o oaste bine disciplinată, și care ar fi acum bună pentru o luptă de baricade pe străzile Budapestei, căci în foaia lor «Népszava» le spune domnilor șoviniști, cam ceea-ce le-am spus și noi:

Poftească ducă-și singuri pielea în foc, dacă le trebuie limbă de comandă și ciucuri ungurești, poporului îi trebuie drepturi, până iar lupta pentru acestea va trebui s'o poarte tocmai împotriva magnaților și a domnilor de pământ, cari azi le caută prietenie, un fel de prietenie a lupului cu mielul.

Dieta va fi împrăștiată.

— Criza. —

În cercurile politice, s'a vorbit ieri ca de un fapt împlinit, despre hotărârea guvernului de a împrăști dieta. Că aceasta când va urma, nu e încă hotărât, dar firește încă 'n luna aceasta, căci cea din urmă pro-

gare sună până la 1 Martie. Se zvonește că la 15 Februarie se va publica autograful regesc de dizolvare, dar se poate să se amâie pe sfârșitul lunii.

A doua senzație a zilei de ieri a fost întrunirea comitetului dirigent, care firește n-a dat nici un comunicat. Măcar tocmai acuma s'ar fi așteptat acesta. Pentru că 'n ședința de ieri, după cum totuși s'a aflat, vestita «armonie și înțelegere» a comitetului dirigent, era aproape de încăerare.

— Minunea lui Dumnezeu — a zis unul după spartul sfatului — că nu s'a împrăștiat întregul comitet dirigent.

Comitetul dirigent.

Comitetul dirigent al coaliției s'a întrunit ieri după-amiază, ocupându-se cu misiunea contelui Andrassy, cu ideea unui manifest pe care să-l dea către țară și hotărând în sfârșit să continue mâne consfătuirea.

Despre decursul consfătuirii nu s'a dat nici un comunicat, dar următoarele două observări a unor membri din comitet ne dau o idee destul de bună despre cele întâmplate:

— Nu trebuie decât să dai o încredințare lui Andrassy ca să nu reușească — zice una.

— Minunea lui D-zeu, că comitetul nu s'a împrăștiat — zice cealaltă.

Cearta, dupăcum au aflat unele ziare, s'a iscat din faptul, că propunerile duse de Andrassy Regelui, n'au fost acelea, pe care comitetul le-a hotărât. Cineva, ori mai mulți, au redactat alte propuneri, cari licitau peste cele stabilite de coaliție, și acum sunt mai mulți cari atribuie eșecul acestei corecturi ulterioare.

Dizolvarea Dietei.

Azi s'a susținut într-o formă de tot pozitivă vestea dizolvării Dietei. Precum s'a vorbit, numai timpului nu e încă hotărât, că adevărat pe 15 ori pe sfârșitul lunii să se publice dizolvarea.

Fejérváry despre situație.

Ministrul președinte baronul Fejérváry a primit ieri pe un colaborator dela «Neue Freie Presse», către care la întrebarea ce impresie a făcut asupra-i publicarea actelor comitetului dirigent, i-a spus următoarele:

Mi-se pare, că discuția asupra actelor publicate prea s'a făcut lată, poate pentruca să abată atențiunea publică dela întrebarea de căpetenie.

Iar întrebarea aceasta de căpetenie, de a cărei luminare se cam ferece domniile din coaliție, se referă la însuș pricina de căpetenie a gălcevei, la înțelesul §-lui 11 art. XII. din 67. Articolul acesta, hărăzește regelui, drepturile suverane asupra oastei, și anume cu privire la comanda, conducerea și organizarea oastei. Acestea drepturi suverane legea le recunoaște de atare și de constituționale. Aceasta însă e deodată și unica restrângere a acestor drepturi suverane. Acum, în ce stă înțelesul acestei restrângeri? Răstrângerea aceasta, în nici un caz nu devalvează drepturile suverane la drepturi ale parlamentului ci însemnătatea de drept public a caracterului constituțional a acestor drepturi este, că domnitorul fără învoirea celui alt factor al legislației, în chip volnic la nici un caz nu le poate lărgi. Până ce §-ul 11 al legii citate este în vigoare, până atunci parlamentul în nici un chip nu-l poate constrânge pe rege, ca împotriva voinței sale, în afacerea comandai, conducerii și organizației armatei să respecte și altă voință: pentrucă atunci când legea, le-a hărăzit pe acestea drepturilor suverane, de odată a erunțat, că parlamentul a renunțat de a mai avea amestec în afacerile oștirii.

Parlamentul numai în acel caz ar avea cuvânt de a se amesteca, dacă M. Sa ar trece peste marginile de drept ale §. 11 și drepturile suverane hotărâte aici, ar vrea să le lărgească și asupra altor afaceri ale oastei. În cazul acesta și numai în acesta, ar putea parlamentul să ridice excepții

și anume pe cuvântul, că este de un drept al sau controlul constituțional de a păzi hotărârile de drept a factorilor constituționali, desemnate prin legi. Iar aceasta nimeni, nici cei mai înflăcărați coaliționiști n'au putut-o până acum spune, că M. Sa Regele ar fi pestrecut marginile drepturilor sale suverane. Coaliția zice numai, că și drepturile suverane constituționale sunt subordonate voinții majorității din toate vremurile și în chipul acesta ar avea drept parlamentul așa impune voința sa și în afacerea comandai, conducerii și organizației oștirii. Dar d'aci urmează, că acea hotărâre legală a §. 11 care stabilește drepturile suverane, ar fi numai o tautologie lipsită de înțeles, pe care legiuitorul a pus-o numai așa, fără scop în lege. O astfel de presupunere însă ar fi o blasfemie față de memoria lui Deák și Andrassy, pe care n'o schimbă întru nimic împrejurarea că și Andrassy Gyula tânărul, e în șirul acelor ce săvârșesc blasfemia. Că dreptul acesta suveran al regelui maghiar, care trebuie armonie executat cu cel analog al împăratului austriac, să se preschimbe vreodată într'un drept al parlamentului, la aceasta nu s'au cugetat niciodată întemeietorii tranzației (invoelii). În privința aceasta mă pot provoca la la o dovadă într'adevăr clasică pe care nu o va excepționa nimeni nici din șirurile coaliției. Aceasta dovadă e autograful regesc din 20 Februarie 1867, cu care s'a numit ministerul de atunci. Autograful acesta încredința provizor ministerul de honvezi, contelui Andrassy Gyula, dar cu acea condițiune, ca drepturile suverane privitoare la comanda și conducerea oștirii să rămână neatins și cercul de competență a ministrului maghiar nu se estinde asupra acestora. Autograful acesta regesc nici atunci, nici d'atunci mai târziu n'a fost excepțional nici de contemporanii tranzației, nici de politicienii opoziționali ai vremurilor mai din urmă, ci dimpotrivă totdeauna toți au aflat de ceva foarte natural, ca drepturile suverane amintite să se scoată din cercul de drept al parlamentului.

De aci reese clar, că acea concepțiune de drept public, după care drepturile suverane privitoare la oaste ar putea fi supuse hotărârii unui plebiscit (vot al țării), nu se poate motiva nici pe temeiul istoric, nici pe temeiul de drept public.

Asta e madaua lucrului, care nu trebuie perduta din vedere. Coaliției i-a venit apetitul (pofta) pe drepturile suverane. Împotriva dispozițiilor vădite ale legii, vrea să le atragă pe acestea în cercul de drept și putere a parlamentului. A plecat la cuceriri de drept public. Când a făcut-o aceasta poate nici nu s'a gândit, că va ajunge în conflict cu celalalt factor legislativ, cu care ar trebui să meargă mână în mână. E doar evident, că desigur de căpetenie a propozițiilor duse de contele Andrassy Gyula la Viena nu s'a restrâns exclusiv le drepturile suverane privitoare la oaste și în acele vorbesc deja și de garanții constituționale, cu cari voesc să restrângă drepturile suverane și dizolvarea corpurilor legiuitoare.

Intr'adevăr bine zice proverbul francez: Ce n'est que le premier pas qui coute. (Numai pasul întâiu doare). Dacă o dată s'au atins de drepturile suverane privitoare la oaste, atunci — ca să caracterizez cu un cuvânt contrastul — într'o răsufare pot trece și la drepturile suverane civile. Dacă am aservi, în chipul acesta ordinea de drept stabilită prin legi, majorităților ce se vor succede, atunci aceasta nu însămnă altceva decât a scoate din viața de stat principiul stabilității, structura etatista a ordinii de drept, a o aruncă pradă discrețiunii eventualelor majorități. Concepțiunea aceasta de drept nu se poate împacă cu principiul monarhic. Ba nici un prezident de republică n'ar putea afla de compatibil cu conștiința rezponsabilității sale istorice și morale, să abdice de cercul său de drept, cei-i compete în virtutea poziției sale de cap al statului, în favoarea majorității parlamentare. Nu e nevoie doar să dovedesc mai pe larg, cât de imposibilă consider idea, ca coroanei sf. Stefan să-i stea mai puține prerogative la dispoziție, ca și unui ales pe câțiva ani prezident de republică.

MARE MAGAZIN

de articole de sticle de porțelan și vase de culină. Cele mai moderate și de folos lucruri.

S'A DESCHIS

Arad, Piața Andrassy Nr. 16. (fost casa lui Gebhart). Se vinde cu prețurile cele mai reduse

Rog P. T. public binevoiască a se convinge personal; cercetarea magazinului nu obligă pe nimeni la cumpărare.

Szabó Albert

furnisor al curții cesare regeste. Telef n pentru oraș și comit. Nr. 429. 429 Nr.

Inmormântarea v.-colonelului I. Mărginean.

Eri după amiază, la 2 ore s'a făcut înmormântarea regretatului I. Mărginean, v. colonel în pens. dela locuința sa din strada Csernovicz Péter.

Au luat parte la înmormântare, din reg. 33 dl generalul de brigadă *Domansky von Doman*, colonelii: *A. Dietrich I. Iohn*; majorii: *D. Badescu*, *V. Kalliwoda*; căpitanii: *Negrea*, *Burdea*, *Hauslich*, *Gazaroli*, *Philipovich*, *Winkler*, *Handl*.

Dela comanda de piață au fost prezenți Lt colonel *Lipner*, căpitanul *Würth* și mai mulți subalterni.

Dela artilerie a fost comandantul major *Iulius Grün* și mai mulți oficeri subalterni.

Dintre onorații Români erau de față *Roman R. Ciorogar*, director seminarial, Dr. *Nicolae Oncu*, director executiv al «Victoriei», *George Popovici*, referent bisericesc, Dr. *Stefan C. Pop*, deputat dietal, *Sava Raicu*, secretarul «Victoriei», *Vasile Pap*, avocat, Dr. *T. Botis*, profesor, *Sever Bocu*, redactorul «Tribunei» și alții.

Onorurile militare le-a făcut regimentul 33 sub comanda majorului *Friedrich Hoch* și a căpitanilor: *Cioban*, *Voicu*, *Seydl* și *Keszler*.

Cosciugul, pe care era așezat coiful de paradă, sabia și decorațiile defunctului a fost coborât din etaj de șase flăcăi români în curte, unde s'a săvârșit prohodul prin *George Telescu*, canonic, și *George Pop*, profesor.

Răspunsurile funebre le-a dat corul nostru seminarial sub conducerea profesorului *Trifu Lu-gojan*.

La sfârșit, canonicul *George Telescu* a ținut un duios panegiric, arătând virtuțile militare și românești ale decedatului.

Convoitul în fruntea căruia mergea muzica militară și soldații, percurgând mai multe străzi, a ieșit din oraș, spre cimitirul din Aradul-nou, unde regretatul v. colonel a fost așezat lângă mormântul soției sale.

Din România.

Ziua de 24 Ianuarie s'a serbat în toată țara. S'a înmormântat în mîntea tinereții unul din faptele cele mai însemnate ale istoriei noastre mai nouă. Bărbații patrioți din amândouă principatele române dunărene au reușit să învingă piedecile uriașe ce li-se puneau în cale și au isbutit să facă un stat din două țări, cari se dușmăniseră atîta și pe cari atîta înși, cari puneau interesele de castă și de persoană mai presus de ale țării și ale neamului.

Dar ceea ce nu s'a scos în lumină de ajuns, în anul acesta, e tocmai faptul greutăților nu numai din afară, dar mai ales din lăuntru, cu cari au avut de luptat, cei cari înțeleseseră, că întâia condiție de viață neatârnată pentru Români este unirea principatelor.

În Moldova, dușmanii unirei au fost la cărmă multă vreme și au înrebuințat mijloacele cele mai sălbatice pentru a zdrobi pe cei ce vreau unirea. În Muntenia, mare parte din elementul boeresc s'a împotrivit din răpuzeri la unire și dorea să aleagă un boer și deci să nu se facă unirea cu Moldova.

Meritul cel mare a fost al partidului liberal, în mare parte alcătuit din boeri, mai mult de mîna a doua, și în București îndeosebi a elementului popular care a asediat adunarea și a silit pe dușmanii unirei să se supună dorinței mulțimei.

De oare-ce, pentru a trage învățătură dintr'un eveniment istoric, trebuie să-l cunoaștem în amănunte și așa cum a fost în adevăr, o să aducem înaintea cetitorilor noștri un șir de documente asupra faptului unirei.

Se va vedea atunci că generația de pe acele vremuri a fost la înălțimea situației și c'a știut să-și facă datoria, deși, de o cam dată, încercarea ei se părea nu numai peste putință, dar chiar o nebunie. («Voința Națională»).

O ispravă administrativă.

— În atențiunea d-lui Vásárhelyi. —

Spre a se învedera și mai mult, ce solitudine și îngrijire «părintească» ne poartă cărma comitatului nostru, voi espune faptul de mai jos, care revarsă o lumină destul de tristă asupra tendințelor administrațiunii cu care soartea ne-a hărăzit.

E știut, că în anii ultimi, comisiunea administrativă în frunte de vicișpanul-poet al comitatului Arad, cu zor mare a început o companie eucritoare de merite neperitoare în contra mai multor amărâte de comune, pe niște motive trase de păr.

În timpurile vechi anume, cu ocaziunea segregărilor și comasărilor, undeva prin cele mai doșnice și lăturănice părți a hotarului, s'a tăiat și pe seama școlii satești (*Gemeinde Schule*) câteva jugăre de pământ, de regulă părăginit și neproductiv, a cărui sol dacă nu e bolovănos, apoi e numai pentru prășirea de spini acomodat, ori la cel mai bun caz pentru pășune publică.

E de notat că oficianții catastrali din era absolutismului, după numirile de atunci, au indus în catastrofe pământurile respective pe numele școlii satești de «*Gemeinde Schule*», căci ce era mai natural, decât ca o comună care era tot aceeași și ca concept de comună politică și ca concept de comună bisericească, având locuitorii numai de o unică confesiune și școala numai de o categorie (confesională), nu va putea fi conturbată cândva în proprietatea sa școlară?

Ei, dar vezi subtilitatea «juridică» și filozofia practică a domnilor dela comitat, au știut întoarce altcum foaia, și ni-au zis: — Măi, voi nu știți nimic. Pământul cutare nu e al școlii confesionale, ci e școlii comunale, aveți să ni-l dați înapoi, că este și lege care zice, că pământurile cari se dau cu ocaziunea comasărilor, se dau expres pentru școlile comunale. Napoi deci cu pământul și cu folosința lui de atîția ani, pentru școala comună!... — Ce școală comună — li-am zis noi — că de aceea pe la noi numai din povești e cunoscută! Și mă rog dumniavoastră, școala confesională a căpătat pământul înainte de croirea legii de care vorbiți?... Și treaba, iacășă s'a înmulțit din vorbă în vorbă, până ce ne pomenim, că onorata varmegie chiar că ne-a aruncat în cărcă un fel de proces, de țiar fi mai mare dragul, dacă nici în vis nu ia-i da crezământ... Da, ce-i în mână, nu-i minciună. Scrisorile vorbesc negru pe alb și dacă nu-ți crede inima, îți cred ochii văzând pe stempel pus pecetul legii.

Așa au păt-o mai multe comune din comitat pe cari numai bunul Dumnezeu le știe, care cum au eșit din potcă.

Comuna Zimbru și Gurahonț, aud, zicând în cea bun, că au eșit lăsând pe domni dela varmegie scărpinându-se în ceafă.

Cazul mai recent e comuna Saturău. S'a apucat fiscul comitatens, să-i facă și acesteia proces, pentru o blagă de pământ școlar care nu face nici spelele procesului. Comuna bisericească a fost — brevi manu — provocat să predee pământul, sub umare de proces și spese mari. Comuna neavând puțință a-se apăra, a rugat pe măritul Conzistor, din Arad să apere interesele școlii din oficiu. Conzistoriul a luat cauza în mîna sa și prin fiscul său, a purtat-o norocos prin forurile judecătorești, cari au dat drept comunei bisericești și a convins pe părători la plățirea speșelor de proces.

Onorata varmegie văzându-se în strimtoare iară întoarce foaia — după cum ar zice Ţilica din Gurahonț: «suci-o loane!» — și adecă trimite scrisoare cu porunca aspră, ca comuna Saturău ca comună politică să poștească a plăti toate speșele din procesul percut de varmegie față de Saturău ca comuna bisericească.

Comitetul comunal întrunit în ședință a protestat unanim contra acestei proceduri pe motivul, că ei n'au plenipotențiat pe nime să facă proces comunei bisericești, care e tot aceeași cu comuna

politică, nefiind acolo locuitori de alte confesiuni și au denegat plățirea speșelor cerute.

Unde s'a mai pomenit o astfel de procedură fără bază, absurdă și arbitrară până la gradul de a-ți revolta tot sângele? Să faci cuiva proces de proprietate, și dacă nu l-ai putut câștiga, să-l deobligi la plățirea speșelor?... Dapoi că în acest fel, în toată ziua li-se pot face comunelor bisericești procese în contul lor propriu (zis comune politice), până îi va face pe nefericiții locuitori ori să plece spre America (cum mai plecară în săptămîna trecută un vagon tixit din înțelept oblatul jur a Halmajului), ori să-i treacă prin gloanțele puștelor.

Comitetului comunal din Saturău pe lângă toată protestarea, i-s'a pus însă în prospect executarea ordinului comitatului chiar și cu forța, — ceea-ce nu ne vine a crede, căci ar fi o palmă prea bruscă și poate fatală aplicată justiției din partea celor ce datorință au nu să lovească și să terorizeze, ci să apere interesele și averea cruntă a celor ce le dau pâine și scaun.

O să mai vedem ce va mai urma, căci avem de a face cu o invenție nouă. M.

Telegrame.

Regele Angliei — greu bolnav. Budapesta 9 Februarie. Se anunță din Kopenhaga, că starea regelui Eduard e foarte critică. Eri s'a răspândit vestea ca regele Eduard ar fi și murit. Știrea însă nu s'a adeverit, dar e fapt că regele e greu bolnav.

Osândit la moarte prin streang. *Miskolcz*, 9 Februarie. Curtea cu jurați, după desbatere de două zile a osândit la moarte prin streang pe doi acuzați *Molnár György* și *Tuszok Nagy* pentru că au omorât pe un bătrân de 85 ani și l-au jăfuit.

Declarațiunile lui Andrassy. Budapesta, 9 Februarie. Conte Andrassy răspunde în «Neue Freie Presse» declarațiunilor ministrului *Fejérvary* privitor la drepturile suverane, cari — după părerea lui Andrassy — se pot exercita numai cu controlul parlamentului.

Războiul vamal cu Serbia. Budapesta 9 Februarie. Guvernul sârb a adresat o notă puterilor, în care arată că Austro-ungaria a călcat convențiile comerciale cu Serbia.

Puterea limbii românești în Bănat.

De I. Furdian.

Bănatul, această parte mică a țării noastre, să se poată și el fâli cu ceva bun?

Da! Să poate fâli, căci doar din vremuri apuse ne povestesc bătrânii noștri, de țara lui Doda; ar fi deci lucru foarte trist, dacă acum în veacul al XX-lea, în secolul culturii, ar rămânea Bănatul nostru — mori!

E drept, că despre un «Doda» al prezentului nu pot să scriu; zdrobiți de împrejurările mașter ale timpurilor, mai apoi prăcitate noastre naționale, ne-au adus în cea tristă poziție, că astfel de «Doda» — nu prea avem! Dela «Bănat» să așteaptă cu mult mai mult!

Avem însă totuși în Bănat, avem ce ni-e mai de lipsă: un popor românesc și când despre acesta putem vorbi ca despre o mândrie a neamului, ne mai mângăem, ni se mai alină durerile de un moment și politica pasivă, mușezită de aerul smocat al cafenelelor, politică pusă sub tutelă... o dăm uitării!

Poporul român din Bănat, lăsat fiind pe mână streină de când cu decretarea pasivității, pe lângă toate păcatele sale, neajunsurile și năcazurile zilnice, totuși n'a deraiat din ogașele sentimentului național! Și acesta e meritul său propriu, căci poate așa e cursul firei, ori poate năcazurile l-au făcut tare și viguroși!

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburî de plumânî, catarurî, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, delătură tusa, tegma, asudarea noaptea.

Oferindu-l-se publicului imitații fără preț, să se oară totdeauna: împachetarea originală „Roche“.

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia).

„Roche“

Se oapetă prescriindu-se de medic în farmacii à 4 nor. stielă.

Ca dovadă mă provoc la impozanta adunare din Lugoj, la care reprezentanții politice de sub tutelă n'au aflat de bine a lua parte, măcar pasivă!

Să le fie de bine! Natura își face cursul său!
Și acum să vedem în ce constă meritul cel mai mare al țaranului român din Bănat — în timpurile de acum?

Și iată în ce: în iubirea cea nemăsurată a limbii sale! Și aceasta nu o socotim doar de vârtute așa mare când bine știm, că e un dar dela Dumnezeu ca fiecare să-și iubească limba sa, dar trebuie recunoscută de virtute «Românului bănățean» când ne aducem aminte de politica guvernelor de pe vremuri, politică ce a voit să-și facă rostul prin colonizările făcute între noi Români din Bănat, al căror rost sârmanul țaran român nici nu l'a cunoscut. A văzut el că i-se iau ierbariturile, să tae pădurile și e scurtat din zi în zi în căile pentru câștigarea traiului vieții, dar toate acestea nu le-a înțeles ci credea zicând: *vezi dacă noi n'avem p'acolo (Budapesta) oameni de ai noștri, cum au frații unguri, nu ne dă nimeni nimic!*

Și pe lângă toate, că n'a înțeles Bănatul rostul și scopul colonizărilor, deci n'a fost în poziție de a apăra cu plan bine cumpănit — totuși vedem că-și păstrează nealterată: *limba strămoșească!*

Și ce e mai mult, ceice visau odinioară «munți de aur» pe aici, sunt siliți și ei a face o experiență cu totul contrară dorinței lor și vedem de altcum ce bine trăesc și cu câtă frățietate negustorește și lucrează «Românul Bănățean» cu Maghiarul din colonie, dar de limba sa totuși nu se lapădă!

Și aceasta nu pentru că este dușmanul acelei limbi, ori n'ar fi capabil să o învețe, ci bag-seamă *asă este firea limbii noastre* căci azi nu mai găsești între coloniști aproape nici un Maghiar să nu știe românește; Șvabii dela Beihlenhăza vorbesc românește cu consătenii lor maghiari.

Vedem dar ce cuminte este compusă poezia lui Nicu Stejșrel unde zice:

«Să mă faci împărăteasă
Nu las limba mea aleasă!»

Impărăteasă să o faci și nu-și lasă limba sa, dar dacă îi iai și ierbaritul să nu mai aibe unde să-și păstorească vacuța cu lapte pentru copii?

Și aceste toate le află la poporul de rând dela sate, care în cea mai mare parte este fără învățatură multă și fără carte, până când în pătura mai cultă — e regretabil dar adevărat — aflăm familii în care băeții nu știu măcar o totă românește!

Și câte ași ști înșiră numai eu de acestea; iar când au daraveri în care sunt interesați ma-

terialicește, își bat pieptul, făcând din treabă: «cauza națională română!»

N'avem noi nimic contra altor limbi, căci e doar și bine și frumos a ști cât mai multe limbi, dar datorință avem a da loc cuvenit: *limbei materne!*

Și dacă la oameni cu carte constatăm astfel de batjocură față de limba română, oare să nu ne bucurăm că țărâimea română din Bănat e atât de trează și atât de însuflețită pentru limba sa încât poate servi ca exemplu viu multora din cărturari! Grosul poporului îl face țărâimea noastră și până când aceasta este păzitorul tezaurului național, cu drept cuvânt pentru a zice, că nu ni-e frică de peire!

Dar dacă pe lângă o astfel de țărâime însuflețită am mai putea număra și niște generali mai înflăcărați; oare n'am putea fi siguri în toate cauzele noastre reportând pretutindeni *triumf și glorie?* Să ni-i fie Dumnezeu însă pe cei puțin cari îi avem și «Bănatul» își va recăștiga ceea ce a pierdut!

Deci până atunci să grijim că,

... e dulce și frumoasă
Limbe ce-o vorbim.
Altă limbă armonioasă
Ca ea — nu găsim!

iar un popor prin limba sa se susține și putere mare are limba românească!

Cătră cititori!...

Toți prietenii și sprijinitorii ziarului nostru «TRIBUNA», — cari până acum nu și-au reînnoit abonamentul sunt rugați să grăbească a-l trimite căci administrația sistează peste câte-va zile trimiterea foii tuturor celor cari n'au plătit.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 9 Februarie 1906.

In numărul de mâne vom publica un interesant și instructiv articol datorit penei ilustrului nostru publicist Ioan Slavici.

— **Persoana Majestății Sale — fără apărare.** Câtă vreme M. Sa le dădea azi una, mâne alta, fără să-i poată însă totuși sătura, loialitatea lor era fără păreche. «Cel mai loial popor» «cea

mai loială națiune» așa lingușiau până la îngreșare pe M. Sa, uitând cu desăvârșire de isprăvile lor din patruzeci-și-opt când pe acelaș domitor aceaș «loială națiune» l'a detronat. Dar loialitatea lor se dovedește și mai bine azi, când e o adevărată întrecere între ziarele lor, care de care să vatem mai bădăran persoana Majestății Sale, care ar fi de altfel pusă sub scutul constituției lor, și declarată de «sfântă». Da, dar legile se execută tot prin «loiala națiune». Jidovii din Budapesta stau în scaunele de judecători, cari îi mântue pe toți câți lovesc cu copita în persoana «sfântă» a Regelui.

Așa au adus verdict mântuitor în favoarea broșurei Zeysig și d'atunci încoaci câte judecăți au fost pentru vătămarea persoanei M. Sale, toate s'au sfârșit cu mântuire. Săptămâna aceasta Curtea cu jurați din Budapesta a mai mântuit pe un jurnalist ungar care a scris despre împăratul «că și-a călcat jurământul». Nu despre un împărat, ci despre un muritor de rând dacă zice cineva aceasta, ajunge'n ceartă cu legea. Despre M. Sa, se vede că-i iertat să se scrie și aceasta.

Ziarele din Budapesta, vestesc că peste *treizeci de procese* stau gata la tribunalul din Budapesta dar nu *cutează să le lase la desbatere*, căci jurații aduc în toate verdict de absolvare. Astea se petrec în țeara «loialei națiuni».

+ **Colonel Ignatie Mărgineanu**, care atât cât a fost în serviciu activ cât și ca pensionat a trăit aici în Arad, bucurându-se de stima și iubirea tuturor Românilor, a încetat din viață Mercuri. Inmormântarea s'a făcut Joi după amiază. Drept semn al considerației, ce societatea a avut față de acest veteran soldat, deși decedatul era greco-catolic, s'a trimis la înmormântare corul semi-narial, sub conducerea profesorului Trif Lugojan.

Fie-i memoria binecuvântată.

— **Alegere de preot.** Harnicul și tinărul Ioan Niță Popescu cand. de preot jurist pe anul al IV-lea, cunoscutul cântăreț de origine din *văsânț (com. Arad)*, a fost ales în 4 Februarie n. a. c. cu o majoritate de 245 de voturi paroli în puternică comună Toracul-mare (com. Torontal). Sincere felicitări!

— **Plata deputațiilor.** Toate statele, afară de Anglia, plătesc pe deputați. Franția și Austria dau deputațiilor câte 25 franci sau coroane pe zi. În Belgia fiecare deputat primește 430 cor. pe lună. În Danemarca sunt plățiți cu 17 cor. 75 fil. pe zi, în Portugalia cu 1675 cor. la an. În Ger-

DE ANUL-NOU.

Tatălui meu VASILE.

De când eram copii acasă,
La tatăl meu iubit și bun,
Mai țiu și azi în minte ziua
Frumoasă sfântă de Crăciun.

Era lumină 'n casa noastră
Și veselie, pom frumos —
Drag Moș-Crăciun ne-aduse vestea
Că s'a născut Domnul Cristos.

Ear când se premenise anul
Și se serba sfântul Vasile,
Era la casa noastră lume,
Cântări de tineri și copile!

Suna văzduhu 'n depărtare
De-atâta răs și voe bună,
Eram așa de sinceri frații,
Veniți cu dragoste 'mpreună.

Priviam din tindă cum tăicuța
Și mama, adorată mamă,
Grijau să fie vin pe masă,
Țineau de tot ospățul seamă.

Sunt ani de-atunci, taică Vasile,
Incep să am peri albi și eu,
Da-ți zic și eu din depărtare
Să te trăiască Dumnezeu!

Al. Muntean al lui Vasile.
protopresbiter.

POEZII POPORALE.

— Auzite dela col. G. Musca, Agriș—Bihor. —

Frunză verde de pe șes
Te cunosc mândr'o pe mers,
Că ție-miersul legănat
Și cuvântul alinat.

Mândruță cu cărpa neagră
Toată firea ta mi-e dragă;
Una numa-mi ești urâtă,
Ești prea pe cap învălățată.

Cât e pe Nermiș*) în jos
Nu-i ca badea om frumos;
Câte fete-n sat la noi.
N-au, ca mândra buze moi.

Hai mândră la cununie
Până-i frunza verde-n vie,
Că dacă se va usca
Mi-i rugă și nu voi vrea.

Până-mi mergea mie bine
Tot neamul venia la mine,
Dar dacă picaiu la rău
Văzû dracu neam de-al meu.

— Auzite dela Mihai Malea, Groși—Arad. —

Pe sub poala pădurii
M'o ajuns dor de-a mândrii,
De-a mândrii, de-a pădurii;
De fluera ciobânească

*) comună.

Și de pușcă haiducească.
Bate vântul iarba culcă
Dorul mândrii mă sufulecă;
Bate vântul iarba toată
Dorul mândrii mă săgeată.

Să știu mândră, c'aș muri
Până-i lumea-și tot hori,
Aș face din ziuă noapte
Și-aș hori până la moarte.

Dorul de care se leagă
Nu-și mai poartă minte 'ntreagă
Că de mine s'o legat
Nu pot umbli de bănat.
Mândră dragostele noastre
Or rămas pustii pe coaste,
Fost-am eri sară la ele
Și-or răsărit floricele.

Nu bate Doamne lumea
Cum ai bătut pădurea
De nu-i iarna frunză-n ea:
Să se ieie, care-s dragi
Pe sub umbra cea de fagi,
Să se ieie cei sfâdiți,
Care-or fos var' amărăți.

Traian Mager,
junior.

mania deputații au 11 cor. 25 fil. pe zi, în Elveția primesc 12 cor. 50 fil. de ședință. În Grecia senatorii primesc 500 cor. pe lună și deputații 300. În Suedia membrii dietei primesc 1672 cor. pentru o sesie de 5 luni, dar trebuie să plătească 12 cor. 50 fil. pentru fiecare zi în care nu merg la ședință. În Statele-Unite deputații au 5200 cor. pe an. În Spania și în Italia deputații nu primesc nici o leafă, dar pot să călătorească gratuit pe toate căile ferate și pe toate vapoarele statului. În România deputații și senatorii primesc câte 20 de lei pe zi în timpul ședințelor.

— **Profesori universitari executați.** Se telegrafează din Varșovia, că eri s'a executat *sentința de moarte prin glonț*, împotriva a patru profesori universitari, judecați de tribunalul militar.

— **Săcuii și — Aradul.** Aradul ar fi împlinit două mii de ani dela nașterea sa, aceasta a voit să o dovedească alaitaeri seara într'o conferință, Dr. Bedő Arpad, un funcționar dela casa orașului din loc și că întemeietorii Aradului au fost *Săcuii*. A fost adevărat încă înainte de Christos, — a zis dl istoric Bedő — un mic orașel pe locul fortăreței de azi, numit *Orod*. Orașelul acesta, zic cronicile domnului Bedő, a fost numit, după numele fratelui regelui din Pont Mitriades, care se chema *Orod* și a existat până la 1521, când Turcii l-au pustit.

Lângă orașelul *Orod*, era în aceeași vreme un sat mic: *Arad*. Acesta a fost așezat de către vătaful Săcuilor, pe care-l chema Arad și care din lupta de apărare contra bisenilor, locuia cu soții săi în orașul Arad.

— **Și așa mai departe**, dl Bedő, săcui și el, cu un zel de înțeles, și-a dat silința să dovedească originea săcuiașcă a Aradului.

Probele sale istorice se mărginesc însă mai toate la nomenclatură. Dar dacă e vorba de ipoteze de nomenclatură, atunci să nu se supere dl conferențiar Dr. Bedő, dacă vom reflecta și la numele lexical al Aradului și adevărat, Arad, e cuvânt hebraic și înseamnă în limba hebraică: locul refugiaților. Pe aceasta baza credem că fidanii nostri cu mai multă îndreptățire pot susține originea hebraică a Aradului, decât Săcuii pe baza legendarului lor erou.

— **Aviz domnilor medici români.** În comuna Semeac (Szemlak) com. Aradului, cercul pretorial Pecica, este în vacanță postul de medic comunal. Dotațiunea este 1600 cor. solviți în rate lunare. Comuna are 6 $\frac{1}{2}$ mii suflete. Accidentii spera-

tive sigure 2000 cor. Pe teritoriul comunei sunt patru arendatori, cari totdeauna au concurs cu câte 200 cor. ca onorar medicului pentru serviciul făcut servitorilor. Comuna este una dintre cele mai frumoase din întreg comitatul. Este situată pe malul drept al râului Murăș, câțiva pași dela Murăș. E scutită de orice esundări. Populațiunea este o amestecătură din 7 confesiuni. Cu toate acestea în periodul de față, românii alegători — prin lupta energică dusă cu celelalte națiuni, sunt în majoritate absolută.

Alegătorii români s'au și decis a întreprinde toți pașii pentru a fi candidați toți recurenții.

Poporul român așteaptă ca și pruncii după S. S. Paști, ca să pună mâna pe un medic român.

Ocaziunea este binevenită.

— **Pentru nenorociții din Ferdinandsberg** am primit azi o frumoasă sumă din comuna Mândruloc, colectată prin părintele *Iancu Ștefanuț*. Contribuitorii sunt următorii:

1. Iancu Ștefanuț paroh	5.—
2. Epitropia bisericească	5.—
3. Epitropia cult.	5.—
4. Petru Colțeu, învățător	1.—
5. Nicolae Cristea, învățător	1.—
6. Valeriu Milovan, notar	5.—
7. Nicolae Bozgan, epitrop	1.—
8. N. N.	1.—
9. George Cocioban	—40
10. Simon Bugian	1.—
11. Ioan Bozgan	—40
12. Pașcu Colțeu	—20
13. Crăciun Cristi	—40
14. Teodor Pogace	1.—
15. Dimitrie Nedescu	1.—
16. Dimitrie Rujan	—90
17. Petru Hotăran	1.—
18. Nicolae Dragomir	—40
19. Alexandru Bozgan	1.—
20. Școlarii din Mândruloc	—74

Suma: cor. 32.44

— **Un țar cu gânduri bune.** Despre țarul Alexandru al III-lea se vorbește, că de multe ori sta prea bucuros de vorbă cu cei din jurul său când apoi îi lăsa ca și ei să fie mai slobozi la gură. Unul a și îndrăsnit să pună întrebarea, că

oare ce nume îi va da după moarte istoria? Mai mulți au fost de părerea, că va primi numele de «cel drept».

— Nu-i vorbă — zise țarul — eu totdeauna am fost «țarul țărănimei» și acela voesc să și rămân.

Mulți domni așa l'au și numit pe țar pentru dragostea lui față de popor.

— Eu — continuă țarul — primesc cu plăcere titlul acesta. Îl merit. M'am năzuit să fac mulțumiri și pe cei mai săraci țărani și cred, că acesta e cel mai bun mijloc de a fi plăcut înaintea tuturor. Un popor flămând nu-l poți conduce, dar dacă poporul își are pâinea de toate zilele, va da laudă lui Dumnezeu și va iubi pe domnitorul său, ca pe locțiitorul pământesc a lui Dumnezeu. Vreau să dau îndestulare poporului și nu vreau să mă număr între aceia cari cu puterea și cu tirania vreau să stăpânească.

— **Hamalii la M. Sa.** Se vestește din Viena, că o deputațiune de hamali a fost primită Luni în audiență la Burg. Deputațiunea a cerut dela M. Sa, să nimicească hotărârea consiliului orașenesc, care oprește pe străini de a fi hamali în Viena. Membrii deputațiunii hamalilor, cari s'au înfățișat în uniforma lor la Monarch, sunt următorii: Isidor *Eisler* nr. 100, care stă în piața Sf. Stefan, Ludovic *Klein* nr. 300, stă în Graben, Iosif *Brumleth* nr. 82 hamal-express pe piața universității, Herman *leneg* nr. 48, în strada Rothenturm. Toți soldați cu obșit pe piept cu decorații militare. Când au intrat în cabinetul de lucru al regelui, M. Sa s'a apropiat de dânsii și le-a zis:

— *Ei, ce dorință aveți băeți?*

Isidor *Eisler*, oratorul deputațiunii, a pășit înainte, și cu câteva cuvinte a făcut ponos împotriva sfatului orașenesc, cari oprește pe străini și mai ales pe unguri, cari sunt mai mulți, de a fi hamali.

Majestatea Sa l'a întrerupt:

— *Câți hamali unguri sunt în Viena?*

— O sută patru colegi unguri avem Majestate — răspunse *Eisler*.

— *Ce se va putea voi face pentru împlinirea dorinței voastre — a zis Regele, care s'a întors apoi către Klein:*

— *Unde-ai căpătat decorație de vitejie, la care regiment?*

— În 1878, la regimentul de infanterie 70 am luptat sub comanda locotenentului Plötz în bătaia din Maglai — fu răspunsul lui Klein.

— *Voi ajuta dacă se poate — zise Regele și după audiență de cinci minute, hamalii s'au îndepărtat.*

— **Dăruire.** Din incidentul concertului și altor producțiuni culturale aranjate pe seara de Bobotează la 6/19 Ianuarie a. c. din partea «Reuniunii

Culese de Găvrilă Crișan, Șiria.

Cine, Doamne, poate crede
Dragostea din ce se începe
Din cărpe și din inele
Și din buze subțirele.

Rosmarin verde plecat
Văd, bade, că m'ai lăsat.
Rosmarin verde domnesc
Lasă-mă nu-mi bănuiesc.

Spicuți verde de săcară
Vei veni tu bade iară.
Spicuți vierde tot de grâu
Vei veni ș'a fi târziu

La răchita cea plecată
La mine, la cea lăsată,
La răchita cea pălită
La mine, la cea urâtă.

Galbenă-i frunza de tău
Galbenă-s doamne și eu
Galbenă-s, galbenă-oi fi
Până de badea oi ști.

Bade vină de cu seară
Viața mea e tot amară,
Că de mult n'a mai venit
Bădița meu cel iubit

Mândră, ochii tăi cei dragi

De pe uliță mă tragi,
Și 'n casă la voi mă bagi.
Mândră, ochii tăi cei dulci
De pe uliță mă duci.
Mândră dac' oi muri eu,
Roagă tu pe Dumnezeu
Să ierte sufletul meu
De păcatul ce-am avut,
Căci cu tine l'am făcut.

Dorul meu, mândră cu al tău
De-ar da bunul Dumnezeu,
Ca să-l pot împreuna
Eu cu drag l'aș sămăna,
Și l'aș face stog în prag
Și l'aș îmblăți cu drag,
Și l'aș cerne prin sprâncene
Și l'aș da inimei mele
Să se stâmpere de jele.

Frunză verde de ovăș
Te cunosc mândră pe mers,
Pe mersul picioarelor
Pe purtatul poalelor.
Mulți voinici bagi în păcate,
Astăzi mâine și poimâne
Mă bagi mândră și pe mine.

Culese de: Ilie Stefan, Pâncota.

Floriceică floricea
Spune, la drăguța mea
Să nu fie supărată
Până șed cu iastalaltă.

Mândro pentru Dumnezeu
De te-oi fi lăsată eu
Topească-mă Dumnezeu
În fundul isvorului
La pana bujorului
Ca săuțu de berbece
Când 'l bagi în apă rece.

Iar de mii fi lăsat tu
Să te topească focu
Ca pe săuțu de oaie
Când-l puni toamna 'n tigae
Și îi faci mare flăcărae.

Când era în țară bine
Țineam mândra lângă mine
Dar acum e răutate
Gurile nu ne dau pace.

Culese de: Ioan Gărăndan, Pâncota.

Frunză verde de bujor
Am un bade domnișor
Și de drag ce mi-e, mi drag
Caut în sân să mi-l bag.

Valea e cu bolovani
Între noi sunt mulți dujmani
Care voiesc a strica
Dragostea a mea și-a ta.

române de cant și muzică a plugarilor din Irvin de la spect. domn Constantin Lazar, avocat în F-Recaș, ulteriormente a încurs suma de 3 cor., spriginind pe aceasta cale în mod generos instituțiunea noastră. În datoria respectivului convenit i-se exprimă și pe aceasta cale profund simțita-ne mulțumire. Izvin, 22 Ianuarie v. 1906. Pentru reuniune: *Stefan Stefan*, învățător și președinte.

— **Avis.** Atragem atențiunea cititorilor nostri asupra firmei comerciale *Romul Pascu* din Fiume (Via Capucini 4), care prin soliditatea și culața sa, dar mai ales prin stăruitoarea grije a dlui Pascu, e în poziție a satisface pe toți și efectuează comande prompt și în prețurile cele mai moderate, dând calitatea cea mai bună.

— **Dare de samă și mulțumită publică.** Cu ocaziunea petrecerii arangiate în 6 Ianuarie, a. c. în comuna Guravale în favorul sfintei biserici, au binevoit a suprasolvi următorii:

Ion Farcaș, preot 1 cor. 40 fil.; Alexandru Florea, preot 1 cor. 40 fileri; Ladislau Sconda, notar 3 cor. 40 fil.; Nicolau Hârduțu, învățător 2 coroane; Romul Rațu, preot 1 cor.; Octavian Feier, teolog absolut 70 fileri; Dimitrie Ganea, teolog abs. 70 fil.; Ioan Știrb, inv. 1 cor. 40 fil.; Alexandru Ghiula 3 cor. 40 fil.; Ioan Ilica 1 cor. 40 fil.; Pavel Bogdan 2 cor.; George Bursăși 1 cor. 40 fil.; George Căpraru 40 fil.; Crăciun Vujdea 1 cor. 40 fileri; Vasiliu Bogdan 1 cor. 80 fileri; Mihailu Martiși 1 coroană 40 fileri.

Din care sumă detragându-se erogatele au rămas pe seama sf. biserici 12 cor.

Primească marinimoșii contribuenți și pe aceasta cale sincerile noastre mulțumite.

Pentru comitetul aranjator: *P. Căpraru.*

— **Logodnă.** D-șoara *Iuliana Caracioni*, fiica notarului din Iosășel și dl *Octavian N. Feier* candidat de preot din Pleșcuța, fidanțați. Felicitări!

— **S-a făcut scrum în pat.** Se vestește din Timișoara: *Tóth István*, căpitan de husari în rezervă a fost găsit ieri dimineață în pat, *făcut scrum*. Se crede că nefericitul căpitan, a fumat în pat și a adormit cu țigara aprinsă, din care a luat foc patul și mobila. S-a pornit aspră cercetare.

— **Grevă în minele din Lupeni.** Ne-mulțumirea lucrătorilor dela minele din Lupeni au izbucnit zilele din urmă pe față, în contra direcției minelor și muncitorii s'au pus în grevă. Cauza e jaful ce se face și aici, ca în *Ferdinandsberg* și aiurea, cu muncitorii. Societatea ține o reuniune de conzum pentru muncitori, cari își cheltuiesc aici câștigul. Pân'aci, în toți anii, se împărțea din venitul curat al conzumului o sumă ca dividendă între muncitori, anul acesta însă societatea n'a mai plătit suma aceasta. De aci amărăciunea muncitorilor, cari sunt foarte mâhniți. Din Petrojeni se telegrafează, că eri s'au dus la fața locului *una sută cincizeci de jandarmi și două sute soldați*, pentru că este teama, că muncitorii înfuriați vor să atace și să devasteze minele.

— **Pustiirea unui oraș.** Din Paris ni-se vestește, că orașul *Bulnaventura* cu cei trei mii de locuitori ai lui, a fost pustiit de un vulcan, care l'a acoperit cu foc și cenușă.

— **O naie, ce-a rățăcit!** Ziarul «*Volksdagblad*» din Amsterdam descrie întâmplările, prin ce a trecut o naie olandeză cu numele «*Sirius*», care voise adică să ducă arme pe sama răsculanților din Caucaz. Naea a plecat din Amsterdam în zilele din urmă a lunei Septembrie. Ducea 200 puști și 2 milioane cartușe. Căpitanul era un om cu sânge rece, bun la toate lucrurile. Drumul s'a început bine. Pe marea Mediterană însă a trebuit să stea lângă un oraș mic, unde din întâmplare era poliție rusească, care era cu băgare de seamă mai ales la năile olandeze, pentru că pe acestea le bănuia. Ce să facă? S'a reîntors și a trecut pe la Algir, Malta, Gibraltar, Cete, Marseille și Zea. Între acestea căpitanul a primit poruncă, că pe

20 Noembrie să ajungă la marginile Caucazului, căci de acolo nu se poate să meargă mai departe, de oare-ce umblă în toate părțile năi rusești. Porunca însă a fost grea de dusă la îndeplinire, căci era în o stare de totul primejdioasă. În 14 Noembrie o ajuns la Zea, unde căpitanul a primit nouă poruncă, că nu trebuie să ajungă pe 20 Noembrie la Caucaz. Căpitanului însă i-se părea, că poate merge, de aceea a călătorit mai departe.

În 21 Noembrie a ajuns în Sebastopol, când s'a iscat greva între marinari. Astfel a putut ajungea *Sirius* în ziua următoare în Caucaz. Cel mai greu lucru a fost, să descarce ce era în nae, căci trebuia să le facă pe ascuns. După o muncă de cinci zile, armele erau în mâna revoluționarilor, și cu aceste puști au pus ei mâna pe orașul Batu.

— **Ziua nașterii în Japonia.** În aceasta țară se sărbătorește numai ziua nașterii lui Micado. Ceilalți muritori își sărbează ziua nașterii în o azi, în una femeile, în alta bărbații... A bărbaților cade în ziua a treia din luna a treia, cunoscută sub numele de «sărbătoarea copiilor». Sărbătoarea fetelor cade pe ziua a cincea din luna a cincea. Acestea două sărbători au mare însămnătate pentru tânări. Nu se lucră nimic, e mare veselie, și atât copii cât și fetele primesc daruri dela părinți.

— **Colegiul preoțesc** din tractul Aradului s'a întrunit Joi la 8 Faur în adunarea sa sub presidența protopopului tractual *Vasile Beleş* și au ales pe următorii 12 membrii în sinodul protopesc: *Paul Felnăcan*, *Iancu Ștefanuț*, *Pavel Mercea*, *Vicențiu Marcovici*, *Gavril Bodea*, *Traian Vătan*, *Nicolau Chicin*, *Fabrițiu Manoila*, *Dr. Dimitrie Barbu*, *Iustin Dascal*, *N. Nemet* și *Ioan Morar*. De asemenea au ales doi membrii la adunarea generală a fondului preoțesc și anume pe preoții *Paul Felnăcan* și *Iancu Ștefanuț*.

— **Pedepsirea crimeilor.** Pentru facerea publicațiilor ce seamănă banilor de hârtie: 400 cor. Pentru falsificare de bani: 2 luni temniță și 600 coroane.

Pentru călcarea legilor privitoare la curățirea prizezilor: 40 cor.; în caz de epidemie 200 cor.

Pentru falsificarea cheilor pe seama necunoscuților: 8 zile temniță și 400 cor.

Pentru murdărirea fântanelor: 3 zile temniță. Pentru stricarea lampelor (în loc public): 3 zile temniță și 40 cor.

Pentru stângerea lampelor puse ca semne: 100 coroane.

Pentru stricarea tabelor pe cari e scris numele satului: 3 zile temniță și 40 cor.

Pentru furtul obiectelor de hrană: 8 zile temniță. Dacă nu înștiințăm furtul, de care avem știre: 400 cor.

Pentru călcarea legilor privitoare la călărit: 3 zile temniță și 100 cor.; în caz de repețire: o lună temniță și 400 cor.

Pentru călcarea opreliștei privitoare la exportul căilor: o lună temniță și 600 cor.

Dacă pușcăm în sat ori în jurul satului: 100 coroane.

Pentru călcarea ordinațiilor date cu privire la fabricarea, vinderea ori transportarea uneltelor de pușcat pe mâna celor ce nu se pricep la ele, sau pe mâna celor ce nu să pricep la ele, sau pe mâna copiilor: 100 cor.

— **Prigonirea unui tâlhar în Berlin.** Poliția din Berlin după multă osteneală a ajuns în sfârșit să dea de urma tâlharului *Hennig*, care era învinuit, că a omorât și jefuit pe un chelner și a săvârșit și alte fapte urâte.

Doi jandarmi s'au dus în o casă din uliță *Weissenberger*, unde era hoțul; unul dintre jandarmi l'a prins pe *Hennig*, care l'a trântit la pământ pe celalalt jandarm, încât bietul rămase fără răsufare. S'a întors apoi spre jandarmul care ținea de el, a scos revolverul și atât l'a îndreptat spre polițist, până acesta l'a lăsat, și el a fugit apoi.

Tălharul s'a suit în podul casei, de aici pe acoperiș, jandarmul după el, dar nu l'a putut ajunge. *Hennig* a scăpat și s'a dus în o firmă de ghete, s'a desculțat și și'a dat ghetele spre reparare, cerând dela pantofar ca până atunci să-i dea o păreche de ghete de pânză. Când *Hennig* a eșit la stradă nimeni n'a cugetat că el este hoțul pe care-l caută, și astfel a scăpat.

— **Fluidul Universal.** Cel mai nou esenț pentru alinarea durerilor și frecarea corpului e *Fluidul Universal*, (esenț din flori miroșitoare). Se folosește la junghiuri, reumatism, la dureri de oase, de dinți și de cap, acest esenț e reco-

mandat de toți medicii, reînnoește și întărește atât mușchii, cât și nervile obosite.

Prețul unei sticle de un deci e 1 cor. 50 fileri, dacă procurăm 3 sticle spesele de postă nu se socotesc. 1 sticlă mică de probă costă 40 fil., 6 sticle mici constau 3 cor., iar 12 sticle constau 5 cor. Spese de postă nu se socotesc.

Sticle de cele mici, de probă, pe lângă trimiteria unei mărci de 20 fil. fără spese, la învoire trimite unicul pregătitor de «*Fluid Universal*». Apothea lui *Coloman Skribanek*, la crucea roșie. În strada *Holló* și în colțul străzii *Hunyadi*.

Cerând sprijinul marelui publ. reînân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf*.

CONGERTE, PETREGERI.

Tinerimea din Arad și jur aranjează în ziua de Joi 22 Februarie st. n. 1906.

Concert în sala dela «Ipartestület» (Erzsébet-körút Nr. 16.)

La acest concert își va da binevoitorul concurs marele nostru artist

Dumitru Popovici (Bayreuth) precum și dna *Lucia Cosma* și dșoarele *Melania Brîndușan Leontina* și *Veturia Pap*.

Concertul, la care se invită cu onoare, se va da în folosul școalei civile de fete din Arad. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: Rândurile I—III: 4 cor.; rândurile IV—VIII: 3 cor.; rândul IX: 2 cor. Galeria de persoană 3 cor.

După concert urmează dans.

Cassar: *Atanasie Popoviciu*, funcționar la *Victoria*.

Comitetul aranjator: *Alexandru Anciu*, *Virgil Antonescu*, *Vasilie Arjoca*, *Dr. Sever Barbura*, *Ioan Berzovan*, *Sever Bocu*, *Alexa Boțioc*, *Iuliu Caba*, *Aurel Chelniceanu*, *Dr. George Ciuhandu*, *Dr. Remus Chicin*, *Alexa Chișozan*, *Ioan Costa*, *Ioan Dorca*, *Eugen Feier*, *Adrian Filip*, *Miron Grecu*, *Dr. Aurel Grozda*, *Cornel Grozda*, *Petru Grozda*, *Aurel Hădan*, *Victor Hotăran*, *Dr. Cornel Iancu*, *Trifu Lugoian*, *Petrus Măntoiu*, *Dr. Iosif Marșieu*, *Sever Miclea*, *Dr. Emil Monja*, *Alexandru Morariu*, *Iustin Nemet*, *Dr. Aurel Novac*, *Silviu Pascuț*, *Ilie Papp*, *Ioan Papp*, *Leonida Papp*, *Dr. Teodor Pap*, *Peiru E. Papp*, *Cornel Pavlovici*, *Iustin Păcurar*, *Adrian Popescu*, *Ioan Popescu*, *Atanasie Popoviciu*, *Moise Popovici*, *Georgiu Roșiu*, *Teodor Roxin*, *Sava Șevici*, *Alexandru Stoinescu*, *Cornel Simu*, *George Stan*, *Ștefan Ștefu*, *Octavian Tămășdan*, *Petru Tămășdan*, *Ștefi Tămășdan*, *Dimitrie Trața*, *Petru Ungurian*, *Dr. Ioan Ursu*, *Dr. Romul Veliciu*, *Teodor Vulpe*.

Economie.

Arad, 9 Febr.

Afaceri de bancă. «*Secolul*» scrie: *DI Take Ionescu* a semnat ieri contractul cu domnia *Partenie Cosma*, directorul general și *Dr. Cornel Diaconovici*, secretarul general(?) al băncii *Albina* din Sibiu, prin care se acoardă acestei bănci concesiunea înțințării *Muntelui de pietate*. (Casă de zalog).

Proectul respectiv se va prezenta în cursul acestei săptămâni *Corpurilor legiuitoare*.

Biroul central se va înființa în București. Se vor mai înființa sucursale în *Craiova*, *Braila*, *Galați*, *Iasi* și *Focșani*.

Capitalul va fi de un milion.

Hotărâri judecătorești. Restanțele de dare să pot și în ex-lex intabula. Stăpânul numai atunci poate fi tras la răspundere pentru tranșesia slugii sale, dacă și el este părtaș la faptă. Impotriva slugii nu să pote porni nrmărirea judecătorească, dacă au trecut 6 luni dela comiterea faptei, nici atunci când impotriva stăpânului ar fi în curgere procedura.

Asigurarea vitelor. «*Tovărășia*» din *Hunedoara* scrie:

Din multe părți — spre bucuria noastră — ni-se cer informații cu privire la asigurarea vitelor. Și până când vom ajunge să dăm informații amănunțite despre alcătuirea și conducerea diferitelor *tovărășii*, — ca să răspundem baremi în câteva cererilor ce ni-s'au adresat în chestiunea asigurării vitelor, dăm următoarele deslușiri:

117

Mai ușor, mai ieftin și mai repede să poate face începutul pentru asigurarea vitelor prin formarea de tovărășii ocazionale (alkalmi egyesü-lelek) întemeiate pe baza §. 62 din legea comercială, din art. 37 din anul 1875. Aceste tovărășii nu trebuiesc înregistrate în registrul firmelor, nu au lipsă de vre-o concesiune (îngăduință) specială. Să formează simplu pe temeiul unui contract de tovărășie — timbrat, ca ori-ce alt contract.

În acest contract, pe care îl subscriu toți membrii, se iau dispoziții cu privire la conducere (adunarea gen. și comitet), la drepturile și datorințele membrilor, la felul de asigurare la felul de despăgubire, la prețurile vitelor și la alte lucruri trebuincioase pentru susținerea unei tovărășii.

Principiul asigurării ori mai bine ai ajutorării în caz de schilăvirea ori moartea vitelor, este ca întâmplarea să fie o nenorocire venită fără voia proprietarului și pe lângă toată grija lui.

La început să stătoresc anumite taxe, de pildă 40-60-80 fileri după fie care sută de coroane din valoarea vitelor înscrise. Aceste taxe se plătesc odată la început și apoi de aici înainte numai atunci, când se întâmplă vre-o nenorocire în vitele asigurate. Dacă în un an nu pierd ori nu se nenorocește nici o vită asigurată, — nu dă nimeni nici un ban. Când pierd însă o vită, fiecare plătește taxa stabilită. Președintele pretutunde via și tovărășia o plătește. Suma ce intră peste asta, rămâne la fondul tovărășiei. Acest fond apoi cu vremea va acoperi pagubele fără să mai dea ceva vre-o taxa. Ori din acest fond să pot procura vre-o asigurare să pot face multe și multe lucruri bune.

Eată — în scurt — întreaga treabă asigurării vitelor. Pe cât — de simplă — pe atât de folositoare.

Când vre-o comună, ori vre-un șut ar simți lipsa îndrumărilor speciale, — noi cu plăcere mijlocim, ca să meargă la fața locului un price-pător, care să pună întreg lucrul în porneală.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 8 Febr.

Incheierea la 12 ore.

Grâu pe Aprilie 1906 (100 cigr.)	16.82—16.84
Secară pe Aprilie	13.78—13.80
Orz pe Aprilie	14.88—14.90
Cucuruz pe Mai	13.88—13.90
Grâu de toamnă pe 1906	16.78—16.80

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Aprilie 1906	16.86—16.88
Secară pe Aprilie	13.76—13.78
Ovas pe Aprilie	14.84—14.86
Cucuruz pe Mai	13.84—13.86
Grâu de toamnă pe 1906	16.76—16.78

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158—
" " " mic	" 160—
" brut " mare	" 156—
" " " mic	" 158—

Bursa de bucate din Timișoara

Grâu: 78—100 kgr.	Cor. 15.50—15.60
" 79— " " "	" " " "
Secară: 100 " "	12.50—12.60
Orz: " " "	13.10—13.20
Ovas mercantil 100 kgr.	13.40—13.55
" cernut " " "	" " "
Cucuruz nou " " "	13.00—13.10
" vechiu " " "	" " "

Tirgul de porci din Köbanya.

De prima calitate ungăra: Bătrâni grei pe trechea în greutate peste 400 chgr. — il.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chgr. 125—127 il.; Calitate sârbească: grei, părechea peste 260 kgr. 120—126 il.; mijlocii părechea 240—260 chgr. greutate 121—122 il. Ușori până la 240 kgr. 116—118 il.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: „Sezătoarea săteanului”, revistă populară a mișcărilor culturale și economice, cu următorul sumar: O vorbă înainte. G. Coșbuc, Obștile sătești. I. G. Duca, Privire generală asupra mersului Băncilor Populare. Ch. D-trescu-Dumbeșii, Lămurire-mergătoare, C. Timescu, Traista cu idei. D. Brezulescu, De-ale medicinei și igienei populare.

Dr. Gomoiu, Cerșetoarea. Emanuil Părăianu, Morală și credință (Nașterea Domnului). Const. Cerceț, Neamul nostru (Rumenii). Al. T. Dumitrescu, Gugetări, Campo, Calendarul plugarului * * Diverse. * *

A apărut în Tipografia «Carmen» Petru P. Barițiu din Cluj, **Predici sau Invătățuri**, la toate Duminecile și sărbătorile anului. Culese de Petru Maior de Dicio-Sân-Mărtin. Editată acum întâia dată cu litere latinești de **Dr. Elie Dăianu**, paroh și protopop. Partea I. Cuprinzând 11 predici: Del. Dumineca Vameșului și farizeului până la Vinerea-mare a patimilor. Prețul 1 coroană.

A apărut **Calendarul „Poporul Român”** po anul 1906 și se află spre vânzare la Administrația „Tribunei” în Arad. Prețul 40 fil., plus port 10 fileri.

Posta Redacției.

Ilie Mărtin, Keesport. America, Nu ni-ai scris numele nefericitului Român care a fost omorât de tren.

N. Ticușan, inv. Nocticiu. În Budapesta. **Mănase Țirgîș, Hopârta.** Așa vom face, căci dorința noastră e să fim înțeleși. Muțămim pentru dragoste.

Posta administrației.

Pavel Roman alui C. în Șeitin. D-ta ai plătit pe 42 an, e în regulă. De aici foaia se trimite regulat. Greșeala trebuie să fie la posta dela d-voastră.

Mănase Țirgîș, Hopârta. Așteptăm după bani și până atunci.

Petra Pascu, Pesac. Am primit 10 cor. Abonamentul e plătit până la 1 Aprilie 1906.

Nicoiaș Ardelean, Somoscheș. Numai la autorul.

Redactor responsabil: **Seror Bona.**
 Redactor-primar: **George V. Bona.**

1906.—416 tsz.

Árverési hirdatmány.

A közölni, hogy a fentebb megnevezett községben az 1906. évi április 6. napjának d. e. 1/2 11 órakor Gross község házához megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 —át vagyis 67 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett áróllyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy minisiteri rendelet 8. §-ában kielölt óvadékképes értékpapírral a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881 LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

M. Radnán, 1905. évi Február hó 6-án a kir. járásbíró-ság mint tkövi hatóság.

*Polgár,
kir. alóiró.*

Licitațiune minuendă.

În temeiul încuviințării Venerab. Consistor diecezan din Arad, de sub Nr. 1996, ex 1904 se publică concurs de licitare minuendă în scopul construirii unui gard de zid, cu grilaj din lemn de gorun, în jurul sfintei biserici din comuna bisericească gr. or. rom. din **Cherechiu**, (Kerek) comitatul Arad, pe 16 Februarie 1 Martie a. c. la 10 oare, antemeridiane.

Prețul de esclamarie este stabilit în suma de 1066 cor. 45 fil. — Înainte de începerea licitării, licitanții au să depună un vadiu de 10% din prețul de asclamarie, în bani gata, ori în hârtii de valoare acceptabile, la mâinile episcopului prim bisericesc. Până la 9 oare antemeridiane, din ziua licitării, se primesc și oferte în scris, însoțite de vadiul corespunzător și de o declarațiune în care oferentul să declare, că cunoaște planul, proiectul de spese și condițiunile de licitare și se va supune acelorora într-o toate planul proiect de spese și condițiile de licitare se află și se pot vedea în cancelaria oficiului parohial din loc.

Se observă, că spesele de călătorie nu se restituiesc și că comuna bisericească își rezervă dreptul fără considerare la rezultatul licitațiunii, a da în întreprindere lucrarea menționată aceluși licitant în care va avea mai multă garanță.

Cherechiu, la 19 Ianuarie (1 Februarie 1906.

Ioan Fofiu m. p. preot, cond. ofic. par.
Ioan Nicoroi m. p. nnt. com par.

ANUNȚ.

În Sobotel, la drumul de țară, în mijlocul satului în colț, lângă casa comunală, aproape de circulație este de dat în arindă o casă pentru dughean aranjat și pentru miserniță 3 odăi, pivniță, cuină și cămară cu preț ieftin. Motor se face pe drumul de țară. Aviz Românilor comercianți, nici un Român dughenar nu este în sat, sat cu 2500 locuitori. La moment se poate lua în arindă.

Sâmbăteni, la 2 Februarie 1906.

cu stimă

Savu Crișan
proprietar

up. Gyorok.

Farmacie.

În comuna Nocrichiu (Ujegyház) com. Sibiiu în provincie română și germană, din cauza etății înaintate a proprietarului e o farmacie de vânzare. Revirimentul anual e peste 900 cor.

În comună se află doi medici comunali, unul preto.ial, unul cercual și veterinarul de stat. Pretura cercului și judecătoria în loc.

Deslușirile de lipsă le dă proprietarul din loc.

August Binder.

Se caută

un candidat de avocat

cu preser.

Doritorii de a ocupa acest post să se adreseze la

Dr. Iustin Fapp,
advocat, Tenke.

Se află de vânzare la administrația «Tribunei»

Năvăliri barbare

de L. Bolcaș.

Prețul 1 Cor. plus 10 fil. porto.

Sămânță de bicău

pentru sămănat

în orice calitate

se poate găsi la firma lui

Nemes Géza

Arad, piața Boros Béni.

===== Anunț! =====

==== Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad, — strada lemnului (Fa-utoza) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

==== sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

==== Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experien-
țele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

==== In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfăr-
mătoare de encuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi,
pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de piv-
nițările și instalațiunile de mori, joagăre și țigării mici și mari, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele
mașinăriiilor sus numite.

==== Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz,
garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.

==== Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de re-
paraturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Asigurări contra focului: case,
bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE A-
SIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primese oferte pentru asigurări din comitatele:
Arad, Bichig, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș
și Torontal, — și le efeptuesce pe lângă cele mai
favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termen fix, rente,
zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori,
pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din
urmă dela 50—500 cor. se plătesc la momentul în ziua
morții întâmplate;

2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobile,
mărfuri, produse de câmp ș. a.;

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine,
recvisite ș. a. prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, encuruz,
ovăș, viță (vinea), plante industriale: cânepă, in, hîmel,
nutreturi, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la
agenturele noastre locale și cercuare mai în fie-
care comună și direct.

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: encuruzul,
grâul, secară, ovăzul și toată economia!

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul
morții, spese de înmormântare!

Asigurați contra furăturilor prin spargere:
bani și tot ce aveți de preț!

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, ARAD.

Anul întemeierii 1887. @ @ @

Capital de fond. Cor. 1.200.000.

Depuneri Cor. 5.000.000.

Fond de rezervă Cor. 800.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 4 $\frac{1}{2}$ % interese netto
după depuneri pe timp mai îndelungat, iar după depuneri de durată mai scurtă de
trei luni dă 4%. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 Cor. se pot ridica și se plătesc fără abdicere.

Depuneri și ridicări se pot face pe calea postală și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6% — 8% interese.

Tot asemenea acordă și credite hipotecari și de lombard în modul cel mai culant.

Direcțiunea Institutului.